

Η πρόσληψη του Μολιέρου στη νεοελληνική παιδεία και στο νεοελληνικό θέατρο, 18ος-21ος αιώνας

(Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 23-24 Νοεμβρίου 2022, Αμφιθέατρο «Λεωνίδα Ζέρβας»)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τετάρτη, 23 Νοεμβρίου

11.00-11.30: Υποδοχή συνέδρων

11.30-12.00: Χαιρετισμοί – Έναρξη εργασιών

Συντονίστρια: Αλεξία Αλτουβά, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τ.Θ.Σ./Ε.Κ.Π.Α., Διευθύντρια του «Εργαστηρίου Έρευνας και Τεκμηρίωσης Νεοελληνικού Θεάτρου»

- Ελένη Δουνδουλάκη, Γενική Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού, ΥΠ.ΠΟ.Α.
- Καθηγητής Αχιλλέας Χαλδαιάκης, Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής, Ε.Κ.Π.Α.
- Καθηγητής Γιώργος Π. Πεφάνης, Πρόεδρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Διευθυντής του Π.Μ.Σ.: «**Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο. Δραματολογία, Παράσταση, Εκπαίδευση**»
- Gilles de Rapper, directeur de la Section moderne et contemporaine, École Française d'Athènes (E.F.A.)
- Μαρία Χριστίνα Χατζιωάννου, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών, Ε.Ι.Ε.

Έναρξη Εργασιών

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Συντονίστρια: Ουρανία Πολυκανδριώτη, Διευθύντρια Ερευνών Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε., επιστημονική υπεύθυνη του «Προγράμματος Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (15ος-20ός αι.)»

12.00-12.30: Jacqueline Razgonnikoff, Historienne du théâtre et plus particulièrement de la Comédie-Française, «Le Paris de Molière»

12.30-12.50: Άννα Ταμπάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τ.Θ.Σ./Ε.Κ.Π.Α., Φιλοξενούμενη Ερευνήτρια Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε., «Μια διαχρονική προσέγγιση της πρόσληψης του Μολιέρου στη νεοελληνική παιδεία και στο νεοελληνικό θέατρο»

12.50-13.00: Θεατρικό δρώμενο με κοστούμια εποχής σε επιμέλεια Ανδρομάχης Μοντζολή (α)

13.00-14.00: Διάλειμμα – Μικρό γεύμα

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Πρόσληψη στον 18ο και 19ο αιώνα

Συντονίστρια: Άννα Ταμπάκη

14.00-14.15: Γεράσιμος Ζώρας, «Οι μολιερικές *Αρχόντισσες* ξανατονισμένες στα ελληνικά και τα ρωμαίικα»

14.15-14.30: Αλεξάνδρα Σφοίνη, «Τρεις μεταφράσεις του *Ταρτούφου* τον 19ο αιώνα (1815, 1851, 1863): Τρόποι προσαρμογής στα ελληνικά και ζητήματα πολιτισμικής ορολογίας»

14.30-14.45: Κωνσταντίνος Κυριακού, «*Ο κύριος Πουρσωνιάκ και Ο κατά φαντασίαν κερατάς* – Δύο θεατρικές “σανίδες σωτηρίας” των θιάσων περασμένων αιώνων που έχουν πια περάσει στη λήθη του σύγχρονου ρεπερτορίου»

14.45-15.00: Ηρώ Κατσιώτη, «Ο Μιχαλάκης, ο Μαθιός, ο κυρ Λεμβίκης et tout le bataclan: ο Ευάγγελος Παντόπουλος παίζει Μολιέρο»

15.00-15.15: Γιούλη Παλαντά – Χριστίνα Παλαιολόγου, «Ο Μολιέρος στη σκηνή του ‘Μενάνδρου’. Παραστάσεις έργων του Μολιέρου από τον Δραματικό Θίασο ‘Μένανδρος’ του Διονυσίου Ταβουλάρη»

15.15-15.45: Συζήτηση

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Προσεγγίσεις του *Ταρτούφου*

Συντονιστής: Γρηγόρης Ιωαννίδης

15.45-16.00: Αφροδίτη Σιβετίδου, «*Ταρτούφος*, απαγόρευση, αποκατάσταση»

16.00-16.15: Μιχαέλα Αντωνίου, «*Ταρτούφος*, 1978. Η σκηνοθετική προσέγγιση του Σπύρου Ευαγγελάτου και η υποκριτική εργασία των Δημήτρη Καταλειφού και Λευτέρη Βογιατζή»

16.15-16.30: Μαρία Σεχοπούλου, «Κινηματογραφικές και θεατρικές προσεγγίσεις της *Ariane Mnouchkine*: από τον *Μολιέρο* στον *Ταρτούφο*»

16.30-16.45: Παύλος Σούλης, «Ο τόπος στον *Ταρτούφο*: Από το κείμενο του Μολιέρου στην παράσταση του Ivo Van Hove»

16.45-17.00: Συζήτηση

17.00-17.30: Διάλειμμα – καφές

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Προσεγγίσεις του *Δον Ζουάν*

Συντονίστρια: Αφροδίτη Σιβετίδου

- 17.30-17.45: Γρηγόρης Ιωαννίδης, «Μια βιαστική περιδιάβαση του *Δον Ζουάν* στην Ελλάδα»
- 17.45-18.00: Δέσποινα Κοσμοπούλου, «Απόλαυση, ενοχή, τιμωρία: από τον *Δον Ζουάν* του Μολιέρου στον *Άσωτο* του Αλέξανδρου Σούτσου»
- 18.00-18.15: Λεωνίδας Παπαδόπουλος, «Ανάλυση παράστασης και κριτική πρόσληψη. *Ντον Ζουάν* του Μολιέρου σε σκηνοθεσία Νικήτα Μιλιβόγιεβιτς από το Εθνικό Θέατρο»
- 18.15-18.30: Μάνος Δαμασκηνός, «Η σκηνοθετική προσέγγιση του *Δον Ζουάν* (2015) στο Κ.Θ.Β.Ε. από τον Δαμιανό Κωνσταντινίδη»
- 18.30-18.45: Συζήτηση
- 18.45-19.00: Θεατρικό δράμενο με κοστούμια εποχής σε επιμέλεια Ανδρομάχης Μοντζολή (β)

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Προσεγγίσεις του *Μισάνθρωπου*

Συντονίστρια: Κατερίνα Διακουμοπούλου

- 19.00-19.15: Αθηνά Μπακογιάννη, «*Ο Μισάνθρωπος* του Μολιέρου μέσα από μια σύγχρονη ματιά»
- 19.15-19.30: Ιφιγένεια Καφετζοπούλου, «Η πρόσληψη του μολιερικού έργου από την ελληνική σκηνή του 21ου αι.: “*Ο_Μισ@νθρωπος*”»
- 19.30-19.45: Συζήτηση

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Μολιέρος εκτός συνόρων / Διεθνείς απηχίσεις

Συντονιστής: Γεράσιμος Ζώρας

- 19.45-20.00: Χριστίνα Οικονομοπούλου, «Η πρόσληψη της μολιερικής δραματουργίας σε εξωευρωπαϊκά γαλλόφωνα πεδία: ανάπτυξη, ανάσχεση ή απουσία;»
- 20.00-20.15: Κατερίνα Διακουμοπούλου, «Η Θεατρική Εταιρεία Λουξεμβούργου και ο *Ταρτούφος* του Μολιέρου σε σκηνοθεσία του Γιάννη Γαβρά»
- 20.15-20.30: Αριστείδης Λαυρέντζος, «Ο ΘΕΣΠΙΣ Βρυξελλών και *Ο Ταρτούφος* του Μολιέρου»
- 20.30-20.45: Συζήτηση

Πέμπτη, 24 Νοεμβρίου

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Θέατρο για παιδιά

Συντονίστρια: Ίλια Λακίδου

09.00-09.15: Δημήτρης Σωτηρίου, «Το έργο του Μολιέρου μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία»

09.15-09.30: Κλειώ Φανουράκη – Δημήτρης Ντάσκας, «Τρόποι οικείωσης των μαθητών με το έργο του Μολιέρου σε Ελλάδα και Γαλλία»

09.30-09.45: Μαρία Δημάκη-Ζώρα, «Η διασκευή του *Αρχοντοχωριάτη* του Μολιέρου για παιδικό και εφηβικό κοινό από τον Γιάννη Καλατζόπουλο»

09.45-10.00: Μαρία Κλαδάκη – Κλειώ Φανουράκη – Γιώργος Λυμπέρης, «Ο Μολιέρος για παιδιά και νέους στην Ελλάδα του 21ου αιώνα»

10.00-10.15: Συζήτηση

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Θεωρητικές προσεγγίσεις

Συντονίστρια: Μαρία Δημάκη-Ζώρα

10.15-10.30: Τηλέμαχος Μουδατσάκις, «Η Π α ρ α ν ό η σ η ως αρχή οικονομίας της δράσης στον Μολιέρο»

10.30-10.45: Κατερίνα Μπιλάλη, «Η αποτύπωση των έμφυλων ταυτοτήτων στη μολιερική “τριλογία”: *Το σχολείο των γυναικών, Κριτική του σχολείου των γυναικών και Ο Αυτοσχεδιασμός των Βερσαλλιών*»

10.45-11.00: Κωνσταντίνος Μπούρας, «Η σύγχυση τού υποτιθέμενου κινησιολογικού κώδικα της *Commedia dell' arte* με τα ανεβάσματα των κωμωδιών του Μολιέρου τα τελευταία 50 χρόνια»

11.00-11.15: Σοφία Φελοπούλου, «Ο Μολιέρος και η κωμωδία: ειδολογική και αισθητική σκηνική αποτύπωση στην Ελλάδα του 21ου αιώνα»

11.15-11.30: Δημήτρης Φίλιας, «*Η Πριγκίπισσα της Ήλιδας*, Μια άγνωστη “ελληνική” κωμωδία του Μολιέρου»

11.30-12.00: Συζήτηση

12.00-12.30: Διάλειμμα – καφές

ΟΓΔΩΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Η πρόσληψη του Μολιέρου στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα

Συντονιστής: Δημήτρης Φίλιας

- 12.30-12.45: Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, «Ελληνικές μεταφράσεις του μολιερικού έργου στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα (1900-1940) και *Το αλάνθαστον ιατρικόν*, μια διασκευή από τον Γεώργιο Νικηφόρο»
- 12.45-13.00: Βαρβάρα Γεωργοπούλου, «Η υποδοχή της μολιερικής δραματουργίας τη μεσοπολεμική περίοδο»
- 13.00-13.15: Κατερίνα Καρρά, «Παραστάσεις έργων του Μολιέρου στην αθηναϊκή σκηνή την εποχή της Κατοχής»
- 13.15-13.30: Συζήτηση

ΕΝΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Η πρόσληψη του Μολιέρου στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα και στις αρχές του 21ου

Συντονίστρια: Σοφία Φελοπούλου

- 13.30-13.45: Αλεξία Αλτουβά, «Παραστάσεις Μολιέρου από γαλλικούς θιάσους στη μεταπολεμική ελληνική σκηνή»
- 13.45-14.00: Έλενα Σταματοπούλου, «Ο Μολιέρος στη μεταπολεμική αθηναϊκή σκηνή»
- 14.00-14.15: Ειρήνη Λεβίδη, «Βογιατζής και Μολιέρος»
- 14.15-14.30: Κυριακή Πετράκου, «Λευτέρης Βογιατζής και Μολιέρος: συνδυασμός του κλασικού με το μοντέρνο»
- 14.30-14.45: Ανδρομάχη Μοντζολή, «*Μολιεριάδα* – ένα παιχνίδι για τον Μολιέρο. Παράσταση από το Θέατρο της Ημέρας (1996-1998)»
- 14.45-15.00: Μαρία Μαγκανάρη: «Παρέμβαση για τον *Μισάνθρωπο*»
- 15.00-15.30: Συζήτηση
- 15.30-16.30: Διάλειμμα

ΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Σκηνογραφία – Ενδυματολογία

Συντονιστής: Παναγιώτης Μιχαλόπουλος

- 16.30-16.45: Ίλια Λακίδου, «Ο Μολιέρος στη Νέα Δραματική Σχολή του Σωκράτη Καραντινού: σκηνογραφικές προτάσεις της γενιάς του '30 (Σπ. Βασιλείου, Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Αγήνωρ Αστεριάδης) ως πλαίσιο εκπαίδευσης του νέου ηθοποιού»
- 16.45-17.00: Μαρία Κονομή, «Προσεγγίσεις της μολιερικής σκηνής από τους Γ. Βακαλό και Γ. Πάτσα»
- 17.00-17.15: Συζήτηση

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ο Μολιέρος σε Κρατικές Σκηές και ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.

Συντονίστρια: Κατερίνα Καρρά

- 17.15-17.30: Αστέριος Πελτέκης – Πολυξένη Βελένη, «Παραστασιολογία και πρόσληψη έργων του Μολιέρου στο Κ.Θ.Β.Ε. από την ίδρυσή του. Περίπτωση Μελέτης: *Ο κατά φαντασίαν ασθενής*»
- 17.30-17.45: Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, «Σκηνοθετικές προσεγγίσεις της μολιερικής δραματουργίας στο Εθνικό Θέατρο τον 20ό αιώνα»
- 17.45-18.00: Μαρία Χαμάλη, «Ο Μολιέρος στη σκηνή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Θ.Ο.Κ.)»
- 18.00-18.15: Ειρήνη Μουντράκη, «Ο Μολιέρος ως δραματικός ήρωας στο ομώνυμο έργο του Μπουλγκάκοφ. Η εις διπλούν προσέγγισή του από τον Στάθη Λιβαθινό στο Εθνικό Θέατρο»
- 18.15-18.30: Νίκος Ορφανός, «Ο Μολιέρος ως θεατρίνος: η συμβολή του στο θεατρικό επάγγελμα»
- 18.30-19.00: Συζήτηση
- 19.00-19.15: Θεατρικό δρώμενο με κοστούμια εποχής σε επιμέλεια Ανδρομάχης Μοντζολή (γ)

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ Σύγχρονες δραματουργικές και σκηνοθετικές προσεγγίσεις

Συντονίστρια: Ανδρομάχη Μοντζολή

- 19.15-19.30: Ιόλη Ανδρεάδη, «Δραματουργική, σκηνοθετική προσέγγιση και διδασκαλία του ηθοποιού στον *Μισάνθρωπο*»
- 19.30-19.45: Ανδρέας Στάικος, «Οι αρχετυπικοί τύποι του Μολιέρου και η επίδρασή τους στη νεοελληνική δραματουργία»
- 19.45-20.00: Γιάννης Νταλιάνης, «*Ταρτούφος* 1664-1669, από την απαγόρευση στον θρίαμβο. Απαιτήσεις για ένα σύγχρονο ανέβασμα του έργου»
- 20.00-20.15: Αλέξανδρος Διαμαντής, «Ο *Ντον Ζουάν* ως σισύφεια ταλάντωση: τελειώνοντας στο σημείο εκκίνησης»
- 20.15-20.30: Γιάννης Κακλέας, «Παρέμβαση για τον *Μισάνθρωπο*»
- 20.30-21.00: Συζήτηση

Σύντομος απολογισμός – Λήξη εργασιών